

ПРЪДГОВОРЪ.

Ако културата на единъ народъ се мѣри съ умѣнието на срѣдния гражданинъ да се ползува отъ всички духовни и материалилни блага, които човѣчеството е създало въ течение на вѣковетѣ, то неговата културна мощь се опрѣдѣля отъ приносите, които е вложилъ въ общочовѣшката съкровищница. А такива приноси, често забравяни отъ настъ, е правиль и бѣлгарскиятъ народъ още отъ врѣмето на своето самоопрѣдѣление като етнична единица, обособена въ отдѣлно дѣржавно цѣло. Единъ погледъ върху миналото е достатъченъ да ни увѣри, че бѣлгаритѣ, когато сѫ живѣли свободенъ и дѣржавно организуванъ животъ, сѫ успѣвали да изтѣкнатъ създатели на творчески цѣнности, чито дѣла ведно съ имената имъ сѫ се понисали далече задъ прѣдѣлитѣ на родната имъ страна.

Подобни творчески личности създавате и нова Бѣлгария. Възкрѣсната отъ гробницата на двойното робство съ сили, присушавани систематически отъ гърци и турци, тя скоро можа да се окопити слѣдъ своето освобождение и не само да трѣгне съ сигурни стѣпки по пътя на изпрѣварили я въ културата народи, но и сама да подири срѣдства за прѣвѣплѣване на своитѣ стремежи и на заблѣнуваната въ робска неволя общочовѣшка правда. И въ нѣколко десятки години малката Бѣлгария успѣ не само да издигне изъ своята срѣда мощнни личности, вносители на цѣнности въ всички области на културния животъ, но и да завѣщае на човѣчеството нѣколко имена, първо мѣсто между които заема безспорно това на прославения ни народенъ поетъ Ив. Вазовъ.

Но творческата личность, колкото силна и да е, колкото могжшо и да се е отразило нейното влияние върху сънародници и чужденци, добива толкова по-голѣмо значение, колкото по-голѣмо внимание и почитъ ѝ отдаватъ прѣди всичко нейнитѣ сънародници. Дѣржатъ ли се послѣднитѣ настани отъ нея, оставятъ ли я да мине своя труденъ пътъ неприласкана отъ никого, отрекатъ ли я тѣ, тя ще бѣде отречена